

Tema: DRUŽINE IN OTROŠTVO

OSNOVNA ŠOLA: Prežihovega Voranca Maribor		
UČITELJ: Polonca Gostenčnik, Jerica Celec		
PREDMET: DRU	RAZRED: 4.	DATUM IN URA: 3. 3. 2010, 5. ura
UČNA TEMA: Družine in otroštvo		
UČNA ENOTA: Prepoznavanje pozitivnih in negativnih čustev		
CILJI: <ul style="list-style-type: none">- Posamezna čustva znajo pokazati s pantomimo.- Prepoznajo pozitivna in negativna čustva in jih ubesedijo.- Ozavestijo negativna čustva in jih spremenijo v pozitivna.- Sodelujejo, utemeljujejo in iščejo rešitve.- Doživijo sprostitveno vajo.		
UČNE METODE: prikazovanje, pogovor, razlaga, iskanje rešitev		
UČNE OBLIKE: frontalna, individualna, skupinska		
UČNI PRIPOMOČKI IN SREDSTVA: zgodbe		
MEDPREDMETNE POVEZAVE: SLJ, NIT, ŠVZ		
POTEK UČNE URE		
UČITELJ	UČENCI	
<u>UVODNI DEL</u> <p>Pozdravim učence. Vprašam učence: Kako se počutite?</p> <p>MOTIVACIJA: Igrali se bomo IGRO PANTOMIME. <u>Navodilo:</u> V vrečici imam lističe, na katerih so zapisana različna čustva. Vsak izmed vas bo iz vrečice potegnil svoj listič, ga odvil, pogledal, kaj je na njem zapisano, in poskusil čim bolj nazorno prikazati določeno čustvo.</p> <p>Ali veste, kaj pomeni igra pantomime?</p> <p>Igra pantomime poteka brez besed. Torej čustva, razpoloženja izražate samo z gibi svojega telesa in z mimiko svojega obraza.</p> <p>Vaša naloga je, da zelo dobro opazujete drug drugega in se brez besed najdete s tistimi, ki prikazujejo enako čustvo kot vi. Igra bo končana, ko bo vsak izmed vas našel skupino, kamor spada.</p> <p>Učencem dam z zvončkom znak, da se igra lahko začne.</p> <p>Opazujem igro pantomime čustev.</p> <p>Ko je igra končana, pozvonim z zvončkom.</p>	<p>Pozdravijo učitelja. Odgovorijo.</p> <p>Zbrano poslušajo učitelja in navodila.</p> <p>Nekateri učenci že vedo, da je to igra brez besed, pri kateri lahko samo kažeš z gibi rok in nog in z mimiko obraza.</p> <p>Pozorno poslušajo navodila.</p> <p>Igrajo se igro pantomima čustev.</p> <p>Učenci so razporejeni v skupine. Posamezne skupine odgovorijo: 1. skupina: VESELJE</p>	

Vsako skupino vprašam: Katero čustvo ste predstavljali?

Na tablo zapišem čustva, ki so jih predstavljali.

Učence vprašam:

Kako ste se počutili ob igri?

Ali ste v izražanju teh čustev opazili kakšne podobnosti?

Katera čustva je preko telesnih in obraznih izrazov najlažje prepoznati?

Kaj smo se s to aktivnostjo naučili? Ali znamo opazovati ljudi?

Je lažje pokazati ali povedati čustvo?

Učence vprašam:

Ali so vsa čustva, ki so zapisana na tabli, enaka? Ali je med temi čustvi kakšna razlika?

K tabli pokličem dva učenca.

Katera čustva bi lahko obkrožili z enako barvo, npr. z rdečo? Kako bi jih poimenovali s skupnim imenom? Katera bi pa lahko obkrožili z drugo barvo?

Predlagajte, s katero.

Kako pa bi imenovali ta čustva s skupnim imenom?

JEDRNI DEL

Navodilo: Vsaka skupina sede k eni mizi. Dobili boste **list s tremi zgodbami in vprašanji (priloga)**.

Vaša naloga je, da v skupini zgodbo dobro preberete in skupaj odgovorite na zapisana vprašanja. Časa imate deset minut. V skupini si določite zapisovalca, poročevalca in kontrolorja časa.

Vsaki skupini dam list, na katerem so zapisane tri zgodbe in vprašanja.

Z zvončkom oznamim začetek dela v skupinah.

Opazujem delo v skupinah in po potrebi svetujem.

Z zvončkom oznamim konec dela v skupinah.

Navodilo: Poročevalec glasno in razločno prebere zgodbo, nato pa vprašanja in

2. skupina: **ŽALOST**

3. skupina: **ZADOVOLJSTVO**

4. skupina: **JEZA**

Odgovarjajo.

Razmislijo in odgovarjajo, da lahko določena čustva prikažeš zelo podobno.

Odgovarjajo, da je najlažje prepoznati veselje in žalost.

Spoznajo, da je treba ljudi dobro opazovati in da je lažje povedati, kot pa pokazati čustvo.

Razmislijo in odgovorijo, da se razlikujejo.

Dva učenca prideta k tabli in z ustrezno barvo obkrožita čustva.

Odgovorijo, da so ena čustva dobra, pozitivna, druga pa so slaba, negativna.

Skupine se posedejo.

Poslušajo navodila za delo.

Vsaka skupina dobi list, na katerem so zapisani zgodba in vprašanja.

Učenci delajo v skupinah, se pogovarjajo in utemeljujejo svoja mnenja ter zapisujejo odgovore.

Učenci zaključijo delo in počakajo.

Učenec najprej prebere vprašanje, nato poroča odgovor in ugotovitve svoje skupine ter jih utemelji.

Poslušajo, učenci lahko k zgodbi druge

odgovore.

Pokličem poročevalca vsake skupine.

ZAKLJUČNI DEL

Kaj smo se iz vseh teh zgodb naučili? Že prej ste ugotovili, da so čustva pozitivna in negativna. Zanima me, ali so katera čustva v življenju pomembnejša?

Katera čustva so pomembnejša, pozitivna ali negativna?

Učencem povem, da so pomembna tako pozitivna kot negativna čustva.

Zavedati se moramo, da imamo vsi čustva, da je v življenju veliko čustev in jih čutimo vsi. Čustva ne morejo biti pravilna ali nepravilna, čustva preprosto so. Normalno in življenjsko je, da občutimo tako pozitivna kot tudi negativna čustva.

SPROSTITEV:

a) PREPROSTO SPROŠČANJE OB GLASBI za vzpostavljanje čustvenega ravnotežja:

Navodilo: Udobno se namestite in zaprite oči.

Počasi in z umirjenim glasom vodim preprosto sprostitev ob glasbi:

Večkrat globoko vdihnite ... čutite, kako se vaše telo sprošča ... vdihnite in zadržite dih ... izdihnite ... vdihnite in zadržite dih ... izdihnite ... v mislih pozornost usmerite na stopala ... vdihnite tako globoko, da občutite, kako zrak kroži po vašem telesu ... vse do prstov na nogah ... ponovite še enkrat, globoko vdihnite ... tokrat čutite, kako zrak odnaša vso napetost in negativna čustva ... izdihnite ... sprostite napetost ... izrinite negativna čustva ... čutite, kako se z vsakim dihom telo bolj in bolj sprošča ... vaš trebuh ... srce ... prsni koš ... ramena so sproščeni ... dihajte globoko ... dokler iz telesa ne izgine vsa napetost ... ko boste pripravljeni, odprite oči in se vrnite v realno okolje ...

Počasi odprite oči.

Pogovor:

Kako ste se počutili med izvajanjem vaje?

skupine dodajajo tudi svoje mnenje oz. razmišljanje.

Razmislijo in odgovorijo.

Zbrano poslušajo učitelja.

Udobno se namestijo in zaprejo oči.

Poslušajo navodila učitelja in se sproščajo ob glasbi.

Odprejo oči.

Odgovarjajo.

Kako ste se počutili takoj po končani vaji?

ALI

**b) OBRISIŠIMO SE S SVOJO
NAJLJUBŠO BARVO:**

Navodilo: Vsak si sam pri sebi izbere svojo najljubšo barvo. Udobno se namestite in zaprite oči.

Začnemo z obrisovanjem svojega telesa. V mislih si pripravimo čopič in velik lonček svoje najljubše barve. Postavimo si ga na levo ali na desno stran svojega telesa, po želji. Pa začnimo, namočimo čopič v barvo in začnimo obrisovati na vrhu glave. S čopičem drsimo do desnega ušesa, ga obrišemo. Nato s čopičem potujemo po vratu navzdol do ramen. Obrišemo desno ramo in nadaljujemo s čopičem ob zunanji strani desne roke. Pridemo do dlani desne roke. Na roki obrišemo najprej mezinček in nato še vse ostale prste desne roke. Nadaljujemo s čopičem po notranji strani desne roke navzgor proti pod pazduhi. Tam se obrnemo in s nadaljujemo obris navzdol proti pasu. Malo se ustavimo, ker nam čopič že slabo pušča sled, ga dobro namočimo v barvo in se vrnemo tja, kjer smo ostali. Nadaljujemo obris od pasu navzdol po zunanji strani desne noge. Ko pridemo do stopala desne noge, obrišemo vse prste na nogi. Začnemo pri najmanjšem. Nadaljujemo s čopičem po notranji strani desne noge navzgor do dimelj. Od tam se premaknemo s čopičem na notranjo stran leve noge in gremo navzdol do stopala leve noge. Stop, spet je treba čopič malo namočiti v barvo. Vrnimo se nazaj tja, kjer smo ostali – pri stopalu leve noge. Začnemo pri palcu leve noge, ga obrišemo in nadaljujemo, obrišemo še vse ostale prste leve noge. Nato s čopičem potujemo po zunanji strani leve noge najprej do pasu in do pod pazduhe leve roke. Od tam gremo s čopičem po notranji strani leve roke navzdol do dlani. Joj, še malo namočimo čopič v barvo, da bo obris res lep. Nadaljujemo, kjer smo

Povejo svoje občutke.

Vsak si izbere svojo najljubšo barvo. Udobno se namestijo in zaprejo oči.

Dobro poslušajo in se obrišejo s svojo najljubšo barvo po navodilih učitelja.

ostali – pri dlani leve roke. Obrišemo najprej palec in nato še vse ostale prste leve roke. Nato s čopičem nadaljujemo pot po zunanji strani leve roke navzgor do leve rame, vratu, obrišemo levo uho in zaključimo svoj obris na vrhu glave. Odložimo čopič v lonček in ga pospravimo.

Počasi odprite oči.

TAKO, PA SMO SE OBRISALI VSAK S SVOJO NAJLJUBŠO BARVO. ČUTIMO, KAKO SIJEMO V SVOJI NAJLJUBŠI BARVI. DOBRO SE POČUTIMO IN SMO ZADOVOLJNI, PONOSNI NASE.

Pogovor:

Kako ste se počutili med izvajanjem vaje?

Kako ste se počutili takoj po končani vaji?

OPOMBA:

PRILOGA:

Navodilo: Pozorno preberite naslednje zgodbe in odgovorite na vprašanja.

PRVA ZGODBA:

Maja je bila ena najboljših košarkaric v ekipi. Prihodnje leto je hotela postati kapetanka ekipe. Imela je zelo dobre možnosti. Njene soigralke so jo imele rade in so jo spoštovale, dobro se je razumela tudi s trenerjem. Vedela pa je, da mora na koncu šolskega leta doseči vsaj dober učni uspeh. Ko je pisala zaključni test iz zgodovine, je mislila, da ga je dobro rešila, ko pa ga je učitelj popravil, je videla, da je dobila zadostno oceno. Na treningu je Maja povedala, da noče biti več kapetanka ekipe. Ko so jo prijateljice vprašale, zakaj si je premislila, je jezno odgovorila: »Le zakaj bi vodila to trapasto ekipo? Rada bi se ukvarjala s pametnejšimi stvarmi.«

VPRAŠANJA:

Katera so bila Majina prva čustva?

Kako je izrazila svoja čustva?

Kako bi jih lahko izrazila bolje?

DRUGA ZGODBA:

Počasi odprejo oči.

Počutijo se zadovoljno v svoji najljubši barvi.

Odgovarjajo.

Povejo o svojih občutkih.

Tomaž je prišel v šolo tako slabe volje, da bi se lahko kar stepel. Prejšnjo noč je namreč njegovo muco Tačko povozil avto. Njegov prijatelj Andraž ga je v šoli pozdravil s prijateljskim udarcem po hrbtu in rekel: »Kako gre, stari?« Tomaž ni odgovoril, le stisnil je zobe. Andraž pa ni odnehal in ga je še enkrat potrepil po rami in vprašal: »Pa kaj je s teboj? Ali se ti ne ljubi odgovoriti?« Takrat je Tomaž izbruhnil in pričel vpiti na Andraža: »A me moraš vedno trepljati? A misliš, da si glavni, ali kaj?«

VPRAŠANJA:

Katera so bila Tomaževa prva čustva, preden je izbruhnil?

Kako je izrazil svoja čustva?

Kako bi svoja prva čustva lahko izrazil bolje?

TRETJA ZGODBA:

Nina se je odpravljala v šolo v naravi. Še nikoli prej ni bila cel teden zdoma. Za prvo noč je učiteljica dekletom obljubila, da jim bo povedala srhljivo zgodbo, če se bodo lepo in mirno spravila v posteljo.

Nina se je začela tresti. »Ne maram zgodb o duhovih, neumne so,« je protestirala, še preden je učiteljica sploh začela pripovedovati. Vsa druga dekleta pa so hotela zgodbo slišati. Ko je učiteljica začela pripovedovati, jo je Nina kar naprej motila s komentarji: »To je neumno, ali lahko grem na stranišče? Le zakaj je treba to poslušati?« Nato je začela tako glasno kašljati, da je učiteljica prenehala pripovedovati.

VPRAŠANJA:

Kaj je Nina občutila, še preden je začela ugovarjati učiteljični zgodbi?

Kako je izrazila svoja čustva?

Kako bi lahko ta čustva izrazila bolje?

EVALVACIJA UČITELJIC

Ime in priimek evalvatorja: Polona Gostenčnik

1. Ocena doseganja ciljev/namena učne ure:
Cilji so bili v celoti doseženi (pri nekaterih učencih bolj, pri drugih manj) in prav tako je bil dosežen namen učne ure.
2. Faze učnega procesa (izhodišče, uvod, osrednji del, zaključni del):
Faze učnega procesa so si sledile in so bile opravljene.
3. Metode in oblike dela (ustreznost, razumljivost):
Metode in oblike dela so bile primerne, ustrezne in razumljive.
4. Komunikacija v razredu (verbalna in neverbalna):
V razredu je bila prisotna tako verbalna kot tudi neverbalna komunikacija.
5. Spodbujanje k lastni aktivnosti:
Menim, da sem otroke vzpodbujala k njihovi lastni aktivnosti, razmišljanju in lastnem mnenju z utemeljitvijo.
6. Primernost učnega gradiva in pripomočkov:
Učno gradivo in pripomočki so primerni.
7. Medpredmetne povezave:
NIT, SLJ, ŠVZ
8. Kaj bi spremenili pri uri? Predlogi, ideje, komentarji:
Za uvod bi mogoče namesto pantomime lahko učencem v dvojicah zastavila vprašanja (Ko sem žalosten – kaj naredim, kaj si želim, da mi drugi naredijo, rečejo ...? In ko sem vesel – kaj naredim ...?), potem bi nekaj dvojic poročalo. V osrednjem delu bi učencem lahko dala le dve zgodbi, ki bi jih podrobneje obdelali in se o njih pogovorili. Lahko bi obe zgodbi tudi odigrali.

Ime in priimek evalvatorja: Jerica Celec

1. Ocena doseganja ciljev/namena učne ure:
Namen oz. cilji ure so doseženi, učenci so zelo dobro prepoznali in predstavili različna čustva ter jih tudi razložili. Zelo dobro so čustva tudi razdelili v dve skupini: dobra in slaba, svetla in temna, pozitivna in negativna. Ugotavljali so, katera čustva je lažje pokazati in katera povedati. Ob branju zgodb so ugotavljali, kako in kje poiskati pomoč oz. kako poiskati pravilno rešitev. Ob koncu ure so se ob glasbi tudi sprostiti in popolnoma umirili.
2. Faze učnega procesa (izhodišče, uvod, osrednji del, zaključni del):

Ura je bila razdeljena na uvod z motivacijo (13 min), glavni del (25 min) in zaključni del (7 min). Delo je potekalo po programu.

3. Metode in oblike dela (ustreznost, razumljivost):

Uporabljene so bile metode pogovora, razlage, demonstriranja, dela z besedilom ter frontalna, skupinska in individualna oblika dela. Menim, da je pogovor potekal razumljivo in da so bile uporabljene ustrezne metode in oblike dela.

4. Komunikacija v razredu (verbalna in neverbalna):

Komunikacija je bila zelo aktivna, tako verbalna kot neverbalna.

5. Spodbujanje k lastni aktivnosti:

Bili so spodbujani k aktivnemu sodelovanju in izpovedi svojega mnenja ter k iskanju boljše, pametnejše rešitve.

6. Primernost učnega gradiva in pripomočkov:

Bilo je primerno, otroci so podajali bogate misli in zanimive odgovore ter rešitve za čustvene situacije.

7. Medpredmetne povezave: SLJ, ŠVZ, NIT.

8. Kaj bi spremenili pri uri? Predlogi, ideje, komentarji:

Morda bi poročanju skupin namenila več časa, da bi imeli učenci več časa za utemeljevanje svojih odgovorov. Uporabila bi blok uro.

EVALVACIJA UČENCEV

Evalvacijska vprašanja

Pred uro:

- Kaj narediš, ko pri sebi opaziš jezo, žalost, strah?

Po uri:

- Kaj boš v prihodnje naredil, ko boš pri sebi opazil jezo, žalost, strah?

Čez 14 dni:

- Kaj narediš, ko pri sebi opaziš jezo, žalost, strah?

Učenci so po uri in čez dva tedna navajali več različnih možnosti oz. načinov za izražanje jeze.

EVALVACIJA RAZISKOVALK

Učna ure je potekala v redu, učenci so delovali zelo motivirani in zainteresirani za vsebino. Zaznali sva, da med posameznimi učenci obstajajo precejšnje razlike glede poznavanja in razumevanja vsebine čustev. Ob pogovoru pri analizi zgodb je bilo zanimivo opazovati, kako se je znotraj skupine posameznih učencev oblikoval konsenz o tem, kaj je primeren/neprimeren način izražanja negativnih čustev. Učenci

so svoje odgovore argumentirali. Preko tega pogovora so prišli do sklepa, da so tudi negativna čustva v redu, le da jih je treba izraziti na primeren način. Zdi se nama, da je to zelo velika uporabna vrednost ure. Učenci so tudi sproščanje sprejeli dobro. Ker je bilo vsebin zelo veliko, bi mogoče veljajo uporabiti blok uro.